

Wat is REACH?

REACH staat voor Registratie, Evaluatie, Autorisatie van Chemicaliën. REACH is een Europese verordening en trad op 1 juni 2007 in werking. De verordening uniformeert de Europese chemicaliënwetgeving. Doel is de gevaren en risico's van stoffen te kennen en de milieu- en gezondheidsgevaren te beperken. Ondernemingen die stoffen maken, in het handelsverkeer brengen en gebruiken wordt een grote verantwoordelijkheid toegedicht bij de uitvoering van de verplichtingen van REACH. REACH is rechtstreeks werkend.

Van geproduceerde stoffen moeten de milieu- en gezondheidsgevaren duidelijk zijn. Dit vergt onderzoek, wat in samenwerking met collegaproducten wordt gedaan. Minerale recyclingbouwstoffen zijn echter een complexe en omvangrijke groep, omdat de herkomst van de oorspronkelijke stoffen niet zodanig gedetailleerd bekend is, dat ook alle voorkomende stoffen bekend zijn. Het kennen en daarover informeren naar afnemers zou een zware, vrijwel onuitvoerbare last betekenen voor de recyclingindustrie.

Hoe werkt REACH?

REACH verplicht tot registreren van stoffen en de informatieoverdracht over die stoffen en mengsels. Dit geldt voor alle schakels in de keten, van producent, importeur, handel, gebruik tot de herverwerking van de stoffen. REACH kent 3 hoofdgroepen:

- Stoffen: chemische elementen
- Mengsels: mengsels van 1 of meer stoffen
- Artikelen: stoffen die bij de productie een specifieke vorm, oppervlak of ontwerp krijgen, die voor functie van die stof belangrijker is dan de chemische samenstelling.

De registratieplicht geldt alleen voor stoffen. Via art. 2.7d is hierop een uitzondering mogelijk. Registratie van artikelen is alleen verplicht wanneer dit artikel in het gebruik stoffen afgeeft, zoals oplossingsmiddelen

uit lakken. Ook de informatieplicht betreft vooral de stoffen, maar strekt ook tot mengsels met betrekking tot veiligheidsbladen en overige informatie (art. 31 en 32).

Uitzondering (art. 33) is ook de stoffen in artikelen die behoren tot de bijzonder ... stoffen in concentraties meer dan 0,1 massa%. Afnemers van deze stoffen moeten worden geïnformeerd over veilig gebruik en aan hen moet op verzoek passende informatie ter beschikking worden gesteld.

Wie of wat komt voor REACH in aanmerking?

REACH geldt niet voor stoffen die zich in het afvalstadium bevinden. Recyclinggranulaat kan als niet-afval worden beschouwd. (...)"

REACH is niet duidelijk als het gaat om de verplichtingen voor recyclingproducenten, die hun mineraal granulaat als niet-afval beschouwen. Daarom heeft het ECHA (European Chemicals Agency) een richtlijn opgesteld voor afval- en recyclingstoffen. De recyclingsector heeft gezamenlijk opgetrokken om deze richtlijn te beïnvloeden. Het vroegtijdige standpunt van BRBS Recycling om niet te registreren heeft een positieve invloed gehad op dit proces.

Het ECHA heeft in het definitieve document het volgende opgenomen (vertaald vanuit het Engels):

"(...) Onder herwonnen granulaten moet worden verstaan: korrelvormige materialen afkomstig van de bewerking van anorganisch materiaal dat voordien is gebruikt in constructies, maar ook als materiaal van minerale oorsprong uit een industrieel proces met thermische of andere modificatie (bijvoorbeeld slakken of vliegas).

(...)

Herwonnen Granulaten van constructie bestaan uit beton, natuurlijk steen, metselwerk, keramiek en of asfalt, als monostroom of gemengd. Deze hebben verschillende toepassingen, bijvoorbeeld in civieltechnische werken als wegen, spoorwegballast.

De belangrijkste functie van deze toepassingen is stabiliteit en weerstand tegen verbrijzeling. Als voor deze functie de vorm, oppervlak of ontwerp belangrijker is dan de chemische samenstelling, dan zullen herwonnen granulaten worden gezien als artikelen. Dit is echter alleen het geval indien de vorm, oppervlak of ontwerp van het materiaal met opzet zo is gemaakt tijdens de productie, bijvoorbeeld om aan de eisen van erkende normen te voldoen, zoals EN 12620, 13043 of 13242. Als voor deze functie de vorm, oppervlak of ontwerp niet in grotere mate bepalend is dan de chemische samenstelling dan zou dit niet conform de definitie van artikelen zijn en zou dit materiaal als stof of mengsel moeten worden beschouwd.

Voorbeelden:

Granulaten van Bouw- en sloopafval

Deeltjes van recyclinggranulaat worden geproduceerd met een specifieke vorm en oppervlaktespecificatie, afhankelijk van hun toepassing. De vorm van een deeltje moet voldoen aan bepaalde lengte- breedte verhoudingen. De normen EN 933-3 en 933-4 bijvoorbeeld beschrijven methoden om deze eigenschappen te bepalen. De oppervlakte van een dergelijk deeltje is gedefinieerd door de micro en macro ruwheid (polijstgetal) die worden bepaald volgens EN 1097-8 en 933-5. Vorm en oppervlak van een deeltje recyclinggranulaat bepalen in hogere mate dan de chemische samenstelling de functie van het deeltje. De essentiële chemische eigenschappen zijn

beperkt tot een maximum toegestane oplosbaarheid, als de deeltjes oplossen kunnen ze hun functie niet vervullen, en zijn minder belangrijk dan vorm en oppervlak. Deze deeltjes worden daarom beschouwd als artikelen, conform de definitie onder REACH.

Slakken van staalindustrie

De meeste slakken van de staal- en ijzerindustrie zullen worden geregistreerd. Het zijn de hydraulische eigenschappen die het meest belangrijk zijn voor de functie en daarmee de chemische samenstelling.

Ander voorbeeld zijn nog de producten uit de thermische bewerking van teerhoudend asfalt of verontreinigde grond. Deze zullen ten dele moeten worden geregistreerd omdat zij hydraulische eigenschappen hebben. Echter een deel zal kunnen profiteren van de aanwijzing als artikel.

Conclusie

Recyclinggranulaten zijn vrijgesteld van REACH.

Bronverwijzing

- 1] Verordening (EG) nr. 1907/2006 tot registratie, REACH, 18-12-2006
- [2] Guidance on waste and recovered substances, ECHA, april 2010
- [3] Kaderrichtlijn Afvalstoffen, 19 november 2008.

September 2010

BRBS Recycling, Branchevereniging breken en sorteren

Van Heemstraweg West 2b | 5301 PA | ZALTBOMMEL | Tel. 0418-684878 | Fax 0418-515453

info@brbs.nl | www.brbs.nl